DOUĂ DECENII DE SUIŞURI, CĂDERI, PAS BĂTUT PE LOC. DORIM, IAR, SUIŞURI

Bineînțeles că zicala „Nimic nu este întâmplător” este secretul lui Pulcinella. Cum să facă excepție povestea specializării de licență în Italienistică, începută în anul 1997, la Timișoara?

A fost să fie ca o timișoreancă mărunțică, fragilă, foarte studioasă, abia ieșită din adolescență – Maria Gheorghiu, mai târziu, prin căsătorie, Maria Belisare – plecată să studieze și să-și ia licența în Franceză-Italiană, la București, imediat apoi, grație unei burse de studii, să-și ia o secundă licență în Italienistică, la Universitatea *La Sapienza* din Roma, în anul 1938, iar, la mijlocul anilor ’50 ai secolului trecut, să revină din București în urbea natală. De ce? Pentru a începe neîntârziat să se zbată cu toată determinarea pentru introducerea predării limbii italiene, la nivel universitar, în Timișoara. Te poți împotrivi, oare, voinței lui Dumnezeu? Da. Adolescenții sunt specializați genetic. (Pe blasfemi nu-i luăm în calcul). Numai că vei fi iremediabil înfrânt, ceea ce se poate conștientiza abia mai târziu. Din fericire, neuitata profesoară Maria Belisare trudea în consonanță cu voința Tatălui Ceresc.

În perioada interbelică, predaseră italiana, la nivel preuniversitar, genialul George Călinescu, timp de un an, la liceul timișorean *Constantin Diaconovici Loga,* și poliedricul Ioachim Miloia, la *Școala de Arte și Meserii*, ceva mai mult timp, ca vrednic bănățean ce era. Mai mult, din 1938 până în 1948, a trăit și a muncit în România profesorul Silvio Guarnieri, ca director al Institutului Italian de Cultură și atașat cultural pe lângă Consulatul General Italian din Timișoara, din 1938 până în 1947, când importanta reprezentanță diplomatică italiană s-a închis, mai zăbovind, apoi, câteva luni în țara care-l găzduise cu ospitalitate fraternă. Născut în anul 1910, le Feltre, în provincia Belluno, licențiat în Drept și,

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)

ulterior, în Litere, Silvio Guarnieri a susținut admirabil – în acel deceniu foarte zbuciumat pentru continentul european, pentru întreaga lume – cauza limbii și a culturii italiene prin conferințe, cursuri de limbă italiană, sprijinirea unor tineri aspiranți italienişti, în orașul de pe Bega, dintre care s-a remarcat poetul și traducătorul Petru Sfetca. Astfel, între 1943 și 1946, la Timişoara, au fost editate, în tălmăcirea lui Petru Sfetca, primele plachete de versuri în limba lui Eminescu, stihuri semnate de Giuseppe Ungaretti, Umberto Saba, Salvatore Quasimodo, Eugenio Montale. Consecințele n-au întârziat deloc. Drept răsplată, Petru Sfetca a fost condamnat la ani grei de închisoare politică și la ulterioare ostracizări, meritele lui culturale fiind transformate în culpe, inclusiv pentru că studiase teologia, în răstimpul 1939-1941, după absolvirea liceului, ba – mai mult, încă – avea ferm crez politic anticomunist.

Este bine de ştiut că Silvio Guarnieri era un fin intelectual evreu, căruia nu-i fusese interzisă cariera diplomatică de către guvernul Benito Mussolini, nici nu se ridicaseră obiecții din partea guvernului Ion Antonescu în acordarea agrementului, anii petrecuți de acesta în urbea de pe Bega fiind cu adevărat fertili. Era membru al partidului Comunist Italian, din anul 1945, însă cultura unește atunci când inteligența și dorința de a construi, de a lega punți prevalează. Silvio Guarnieri a fost un astfel de făurar de lucruri de seamă, un creator de istorie culturală. S-a întors în Italia, în 1948, când bolşevizarea deja făcea cumplite ravagii în România, revenind, în patria sa, la catedră ca profesor de liceu, apoi, ca profesor la Universitatea din Pisa. Istoria se cuvine a fi cunoscută exact cum a fost, italienistica timişoreană având, şi ea, fațete, merite, lacrimi puțin cunoscute publicului larg.

În 1956, doamna Maria Belisare a fost secretară la Universitatea de Medicină și Farmacie din Timişoara, apoi, a început să predea italiana şi franceza la Universitatea umanistică timişoreană, ce își va relua, abia în decembrie 1994, numele conferit prin Decret Regal în 4 decembrie 1944, adică Universitatea de Vest din Timişoara. Între numeroşii studenți care, aici, au studiat italiana şi franceza ca limbă romanică sau ca limbă modernă, în a doua decadă a anilor ’60, m-am numărat și eu, care visam să devin italienistă, lucru care chiar s-a întâmplat, ba chiar cu mult înainte de a obține o secundă licență, în Română-Italiană, la Universitatea din Craiova.

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)

Excelent psiholog, doamna profesoară Maria Belisare a ştiut, mereu, să mă stimuleze, repetându-mi că nu voi putea să-mi împlinesc visul din cauza obstacolelor insurmontabile venite dinspre Capitală către universităţile de tradiţie din alte oraşe, piedicile puse în calea unor înfloriri ulterioare, în domeniul predării limbilor străine, la nivel universitar, fiind imposibil de învins. Din contra, nu m-am descurajat. Ştiind că exact dificultăţile mă determină să perseverez, îndrăgita doamnă profesoară a fost mândră de faptul că am continuat munca Domniei Sale, predând italiana, cu începere din anul 1977 până în 1990, la Universitatea Cultural-Ştiinţifică, în mod curent cunoscută drept Universitatea Populară sau, impropriu, Universitatea pentru vârsta a treia (aveam să număr şi liceence inimoase între cursanţi), în paralel cu munca în unităţi şcolare preuniversitare de diverse niveluri din Timişoara, unde am predat limba română şi limba latină; de asemenea, doamna profesoară Belisare – care îmi ceruse mie şi altor doi prieteni care-i fuseseră studenţi (Cornel şi Emilia Ungureanu) să-i spunem Tanti Mioara – a fost foarte bucuroasă când am publicat, în ţară şi în Italia, două cărţi traduse din limba italiană în română şi două traduse din limba română în italiană, între anii 1982-1991, după care au urmat multe alte volume, edificări diverse.

Cu începere din 1990, situaţia s-a schimbat şi în universităţile din România. Atunci, în 1990, am fost chemată să predau italiana, ca limbă romanică, la Facultatea de Filologie, în prezent numită Facultatea de Litere, Istorie şi Teologie, facultate pe care o absolvisem în anul 1970, şi să o predau ca limbă obligatorie la Canto, ca limbă modernă la celelalte secţii ale Facultăţii de Muzică. Chiar din primii ani, am acceptat, ca audienţi, mulţi studenţi din alte facultăţi, ba chiar şi studenţi medicinişti, care primiseră burse de studiu în Italia, mai târziu obţinând ca limba lui Dante să fie introdusă şi în curricula altor facultăţi din UVT, mai mult, fiind chemată să o predau – în regim de plată cu ora, preţ de un deceniu – inclusiv la Universitatea *Politehnica*, până la încheierea proiectului european *Interlingua,* în anul 2015.

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)

În vara anului 1991, peste 150 de studenți din cele două facultăți menționate au susținut examenul de limba italiană, astfel că am avut argumentele concrete spre a convinge decanatele altor facultăți să solicite Rectoratului introducerea limbii italiene ca limbă modernă pentru studenții de la Științe Economice, Matematică, Drept, Științe Politice, Educație Fizică etc., inclusiv având sprijinul excelentului italienist Marian Papahagi, în acei ani prorector al Universității *Babeș-Bolyai* din Cluj-Napoca, ulterior, secretar de Stat. Fiind titularizată, prin concurs, am reușit să duc spre 200, ulterior, la mult peste 200, numărul studenților care învățau limba italiană în regim de două ore pe săptămână, gândul fiind unul concret și înalt. Împreună cu doamna profesor universitar doctor Ileana Lucia Oancea – care a condus facultatea ca secretar științific în perioadele 1992-1996, respectiv, 2004-2008, iar ca decan în perioada 1996-2004, șaisprezece ani în care s-au concretizat foarte utile parteneriate cu universități italiene – încă din primii ani ai deceniului ultim al secolului trecut am vizat crearea, într-un orizont temporal de câțiva ani, a specializării de licență în Italienistică, motiv pentru care am izbutit să-l aducem de la Udine pe Daniele Pantaleoni, în 1995, fiind proaspăt absolvent. Predând în amfiteatre, în fața a 80-90 de studenți simultan, mă străduisem cu folos a-i crea o normă întreagă de lector, dincolo de norma mea proprie.

Au urmat alți ani de trudă rodnică, limba italiană fiind studiată tot în regim de două ore săptămânale, perioadă în care neuitata românistă și latinistă Teresa Ferro, profesorii Lorenzo Renzi, Alexandru Balaci au ținut lecții și conferințe de mare utilitate, atât oamenilor de la catedră, cât și tinerilor învățăcei. Doamnele profesoare universitare doctor Margareta Gyurcsik și Eugenia Arjoca, în calitate de șefe ale Catedrei de Limbi Romanice, au fost exemplare, Italienistica fiind tratată cu atenția cuvenită. Din 1995, Rectoratul ne-a atribuit sala 329, având capacitatea de 30 de studenți, adesea, acolo, înghesuindu-se cu râvnă sinceră 40, chiar mai mulți. A fost primul spațiu de predare din universitatea noastră căruia i s-a dat un nume personalizat: firește, propusesem și l-am obținut: Aula *Dante Alighieri*.

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)

Foarte utile pentru studenți s-au dovedit seratele *Dante Alighieri*, organizate cel puțin o dată pe lună. Comitetul *Dante Alighieri* timișorean, fondat în 19 iulie 1991, la inițiativa subsemnatei, își continuă activitatea, inclusiv în prezent, fiind în curs a 27-a stagiune permanentă. Avem la activ 400 de conferințe, serate muzicale, expoziții documentare și de arte plastice, spectacole de film (pelicula *La famiglia Ceravolo*, fiind vizionată în prezența scenaristului și regizorului acesteia, Melo Freni) și teatru (Goldoni fiind omagiat astfel, în 1993 și în 2005, în regia lui Diogene Bihoi, respectiv a lui Sütő András), toate fiind evenimente menite a contribui la amplificarea competențelor în domeniul limbii și civilizației italiene. Seratele au fost organizate în Timișpara, Sânnicolau Mare, în mai multe localități din Friuli-Venezia Giulia, Veneto și, în 2014 și 2016, la Florența, Montesarchio, Torre di Mosto.

Lista personalităților italiene și românești care și-au dat aportul la reușita citatelor manifestări culturale și științifice este impresionantă și cuprinde zeci de nume, inclusiv din mediul diplomatic. Alături de Excelența Sa ambasadorul Bernardo Uguccioni (cu o conferință despre proaspătul, pe-atunci, *Tratat de la Maastricht* și despre Goldoni, la 200 de ani de la deces), putem să-i amintim pe directorii Institutului Italian de Cultură din București, profesorii Urbano Urbinati și Lucio Godi. Din Italia au sosit scriitorul Fulvio Tomizza, scriitorul și magistratul Corrado Calabrò, profesorul emerit Riccardo Campa, pianistul Maurizio Barboro, repetat, jurnaliștii Alberto Fumi și Daniele Damele, soprana și profesoara de canto Doina Dinu Palade, specialiștii de la *Italradio* Dott. Luigi Cobisi, Dott.ssa Tiziana Cavallo, Dott. Paolo Morandotti, din Slovenia, Dott.ssa Lara Drcic, redactor la Radio Capodistria, Secția italiană, florentinii Dott.ssa Antonia Ida Fontana și eminescologul Elio M. Satti, profesorul perugin Norberto Cacciaglia. O contribuție constantă la reușita seratelor noastre o aduce flautistul Gianluca Vanzelli, devenit, prin concurs, șef de partidă la Opera Națională Română din Timișoara.

Prin diligențele depuse de către Excelența sa Bernardo Uguccioni, ambasadorul Italiei la București, în anul 1995, guvernul

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)

italian a alocat Universității de Vest o finanțare *una tantum* de 15.000 de dolari, din care a fost achiziționată aparatură (un televizor cu ecran mare, un videorecorder, radio etc.), aparatură necesară pentru predarea multimedială, și au fost integrate, pentru o perioadă de timp, veniturile proaspătului coleg Daniele Pantaleoni. Precizez că Excelența sa Bernardo Uguccioni apreciase nivelul bun al muncii la catedră și în cadrul Comitetului *Dante Alighieri*, cum vor face și ambasadorii Giuseppe De Michelis di Slonghello,. Daniele Mancini, Mario Cospito. Materiale didactice foarte utile am primit de la Ambasadă, de la Institutul Italian de Cultură din București, din partea editurii *RUX Guerra RUX,* din Perugia și, îndeosebi, direct de la Roma, din partea Sediului central al Societății *Dante Alighieri.*

Având sprijin total din partea domnului rector Dumitru Gașpar, matematician cu prestanță europeană solidă, a Senatului Universității de Vest din Timișoara, al doamnei decan Ileana Oancea și al Consiliului de Facultate, cauza timișoreană fiind susținută, de asemenea, de personalități de mare suprafață din Capitală, precum domnul academician Alexandru Balaci, excelent italienist, domnul profesor universitar doctor Dan-Horia Mazilu, pe atunci decan al Facultății de Litere a Universității din București, redutabilii italieniști Haritina Gherman și George Lăzărescu, strălucitii românișt Teresa Ferro, Lorenzo Renzi, Alexandru Niculescu, Giuseppe Piccillo, precum și de către Ambasada Italiei la București, prin Excelențeler lor Bernardo Uguccioni și Giuseppe de Michelis di Slonghello, visul a devenit realitate în anul 1997, când a început să funcționeze specializarea de licență în Italienistică.

Ca la orice început de drum, primii ani au fost foarte dificili. Eram doi: Daniele Pantaleoni și cea care evocă parcursul deceniilor de Italienistică timișoreană, acum. Ni s-au alăturat, spre a preda o parte din obiectele de studiu, cadre didactice pasionate ca profesoarele universitare dr. Ileana Oancea și Doina Comloșan, Lector universitar dr. Maria Luisa Lombardo, Lector universitar dr. Adriana Costăchescu, Lector universitar dr. Anne Guillermou. A ținut o lecție magistrală din final de an academic despre Leopardi și Eminescu profesorul universitar doctor Iosif Cheie-Pantea. Au fost ani în care s-a trudit enorm, deoarece am ținut să păstrăm, în paralel,

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)

tradiția de a preda limba italiană ca limbă modernă pentru studenții din mai multe facultăți ale UVT, astfel că, la un moment dat, a fost necesar a chema să predea cursuri practice încă patru foste absolvente ale noastre, întrucât numărul studenților care învățau limba infinitezimal șlefuită de către Dante ajunsese la circa 500.

De reținut și activitatea de metodică, de îndrumare a cadrelor didactice din învățământul preuniversitar realizată de Subsemnata, Daniele Pantaleoni, Mirela Ileana Boncea. Subsemnata a făcut parte din comisii de concurs pentru ocuparea posturilor de preparator, asistent, lector, conferențiar, profesor la UVT, Universitatea din Craiova, Universitatea de Construcții din București și din comisii de doctorat la UVT și la Universitatea *Alexandru Ioan Cuza* din Iași.

Nu pot fi uitate participările cadrelor didactice timișorene la importante manifestări științifice și la mobilități academice din Italia, Polonia, Ungaria, Republica Moldova, Slovenia și din patrie, unde au susținut comunicări valoroase, ulterior, publicate.

Între anii 2008-2013, în Universitatea de Vest timișoreană a funcționat un master unic în lume: *Civiltà italiana e cultura europea* (*Civilizație italiană și cultură europeană*), ce conferea 120 de credite în Italienistică, master a cărui fondare s-a făcut cu sprijinul ferm al domnului rector Ioan Talpoș, al domnului prorector Florin Foltean și al Excelenței sale ambasadorul Daniele Mancini. În anul 2010, la Litere, Istorie și Teologie au fost desființate nouă mastere de către Decanat, câteva fiind de vitală importanță, precum acela de Arheologie romană. Fără implicarea fermă a Excelenței sale ambasadorul Mario Cospito, a Excelenței sale Teodor Baconschi, ministrul de Externe al României, și fără măsurile luate de Rectoratul UVT, care au împiedicat dezastrul, același destin l-ar fi avut și masterul de *Civilizație italiană și cultură europeană*, ale cărui cursuri și seminarii erau predate în limba italiană (75%) și în limba română (25%). Practic, a fost evitată o gravă perturbare a raporturilor româno-italiene, dată fiind ponderea mare a comunității italiene din partea de vest a României, precum și însemnătatea majoră a Italienisticii în cultura lumii.

Dacă prin stăruința domnului consul general al Italiei la Timișoarsa, Manlio Giuffrida, cu opt ani în urmă, firma Maschio-

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)

Gaspardo a dotat Lectoratul Italian cu trei computere, în prezent, specializarea Italienistică de licență timișoreană are, din nou, nevoie de asemenea absolut trebuitoare instrumente de lucru. Este cazul ca situația să fie grabnic îndreptată.

În cei cinci ani de funcționare, masterul *Civiltà italiana e cultura europea* a fost absolvit de 60 de tineri, aceştia beneficiind de privilegiul de a-l audia, în mod repetat, pe ilustrul profesor Riccardo Campa, care a ținut conferințe și lecții memorabile, de asemenea, cursuri de mare valoare fiind predate de profesorii Norberto Cacciaglia și Giovanni Capecchi, de la Universitatea pentru Străini din Perugia. Profesionalismul unor colegi din alte facultăți ale Universității de Vest din Timişoara s-a adăugat cadrelor didactice cu competențe în Italienistică, adică Subsemnata, Lect., univ. dr. Daniele Pantaleoni, Lect. univ. dr. Mirela Ileana Boncea. De aceea, acum, la ceas aniversar, le mulțumim din toată inima colegilor Prof. univ. dr. Ioan Iovan, Prof. univ. dr. Ileana Pintilie și Lect. univ. dr. Iosif Mihailo, de la Facultatea de Arte Plastice, doamnei Conf. dr. Mihaela Silvia Roșca de la Facultatea de Muzică și Teatru, doamnei Conf. univ. dr. Florentina Mușiu de la Facultatea de Drept, doamnei Conf. dr. Diana Sala, domnilor Prof. univ. dr. Grigore Silaşi și Prof. univ. dr. Nicolae Bibu, de la Facultatea de Economie și Administrare a Afacerilor.

Înalt folositoare și cu caracter emulativ maxim au fost bursele de studiu acordate de către Guvernul italian prin Ambasada Italiei în capitala noastră, de către Universitatea pentru Străini din Perugia (prin diligențele domnului profesor Norberto Cacciaglia și ale doamnei rector Paola Bianchi de Vecchi) și de către sediul central al Societății *Dante Alighieri*. Excelente mobilități de cadre didactice și de studenți au fost concretizate, de asemenea, prin programele *Socrates*, *Erasmus* și în virtutea unor colaborări bilaterale foarte fertile cu universitățile din Catania, Padova, Udine, LUMSA (Roma).

Credem cu toată convingerea că este imperios necesară crearea în Facultatea de Litere, Istorie și Teologie a unui nou masterat, care să confere minimum 60 de credite în Italienistică, pentru a face posibilă continuitatea în predarea acestei limbi la nivel liceal. În prezent, în școlile din ciclul preuniversitar primar, gimnazial și liceal

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)

din Timişoara predau numai absolvente ale Universităţii de Vest din Timişoara, ceea ce presupune atenţie sporită pentru menţinerea vie a tradiţiei. Ne exprimăm convingerea că decanatul Facultăţii de Litere, Istorie şi Teologie şi Rectoratul Universităţii de Vest timişorene vor proceda, cu celeritate, la realizarea acestui obiectiv de importanţă majoră.

Cu începere din anul 2003, la Universitatea de Vest timişoreană funcţionează un Lectorat italian, ce poartă numele nobilei noastre colege şi prietene, prematur dispărute, Teresa Ferro. Trei sunt lectorii italieni care şi-au legat prezenţa de acest lectorat: Gennaro Montanaro, Marcella Fortunato, Gloria Gravina.

Timp de patru ani, începând din 2008, în Universitatea de Vest timişoreană a funcţionat şi un Centru internaţional de certificare lingvistică PLIDA (Progetto Lingua Italiana Dante Alighieri), subsemnata şi doamna Lector universitar dr. Mirela Ileana Boncea examinând câteva candidate înscrise, cărora Sediul central al Societăţii *Dante Alighieri* le-a eliberat certificatele cuvenite, cu validitate pe toate continentele. Activitatea centrului a fost reluată, recent, sub coordonarea doamnei Mirela Ileana Boncea.

Câteva manifestări ştiinţifice organizate de subsemnata cu colaborarea doamnei Mirela Ileana Boncea se cuvin a fi enumerate, fiind gândite şi concretizate şi din perspectiva legăturii cu Civilizaţia italiană: impresionanta expoziţie documentară din arhiva personală a prietenului Dott. Ervino Curtis şi întâlnirea cu doi lideri istroromâni, care le-au vorbit şi studenţilor, la un curs de Dialectologie a domnului Prof. univ. dr. Vasile Frăţilă (mai 2008), seminarul *Italradio*, cu participare din cinci ţări (noiembrie 2008), *Aromânii, ieri şi azi* (mai 2009, fiind omagiaţi postum excelenţii italienişti Eta Boeriu şi Marian Papahagi), *Meglenoromânii, ieri şi azi* (mai 2010, cu participarea savantului Prof. univ. dr. Petar Atanasov), prima ediţie a simpozionului internaţional privitor la spaţiul cultural al Romăniei (iunie 2012).

Mai întâi, în colaborare cu Universitatea *Politehnica,* iar de la a doua ediţie, fără aceasta, Universitatea de Vest din Timişoara organizează, din 2012, un apreciat Simposion Internaţional având ca temă generală spaţiul cultural al Romăniei, eveniment ştiinţific ce a

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)

avut deja șase ediții, în luna iunie a fiecărui an. Doamna Lector universitar dr. Mirela Ileana Boncea se distinge tot mai mult prin destoinicie în organizarea menționatei reuniuni științifice, alături de colegele de la specializările Franceză, Spaniolă, Istorie, puternic sprijinite de către Decanatul facultății și Rectoratul universității.

Pentru lecțiile minunate ținute la anul I de master, pentru răsunătoarea inițiativă prin care Lectoratul italian *Teresa Ferro* și Biblioteca Centrală Universitară *Eugen Todoran* au fost înzestrate cu sute de volume de literatură și civilizație italiană, daruri oferite de elevi, studenți și cadre didactice din provincia Perugia, i se cuvin mulțumiri domnului profesor Norberto Cacciaglia și fostei noastre studente Silvica Gobej. Diploma de profesor de onoare al comunității academice din UVT credem că răsplătește măcar o parte din elanul generos al domnului profesor Cacciaglia îndreptat către specializarea Italienistică de licență din universitatea noastră, realitate didactică sărbătorită, acum, în octombrie 2017. De asemenea, Domnia sa a contribuit în chip determinant la reușita multor evenimente culturale românești găzduite de Universitatea pentru Străini din Perugia, între anii 1991 și 2010, precum și la Florența, în anul 2014, când, împreună cu profesorul universitar Elio M. Satti, ilustru traducător din lirica lui Mihai Eminescu, a răspuns cordial solicitării Comitetului *Dante Alighieri* din orașul nașterii Supremului Poet italian, vorbind cu competență și empatie despre volumul de versuri *Pulberea de sub piciorul tău/ La polvere sotto il piede tuo,* scris de Nina Ceranu, tradus și prefațat de subsemnata. În 2016, Elio M. Satti a vorbit despre antologia de versuri a Subsemnatei *CÎNT PLÂNS/ Canto pianto. Canto pianto/ Cânt plâns,* eveniment petrecut în Sala frescelor din Palatul Panciatichi, cu participarea președintelui Consiliului regional al Toscanei, avocat Eugenio Giani, care a ținut o alocuțiune splendidă, moderatoare fiind dott.ssa Antonia Ida Fontana.

Un gând recunoscător îndreptăm, de asemenea, către domnul Vittorio Maggi, din Faenza, Cetățean de onoare al orașului Timișoara, care a donat zeci de cărți, necesare Lectoratului italian *Teresa Ferro*, a publicat trei cărți despre realități culturale semnificative din urbea noastră, după ce fusese un factor determinant

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)

în gestul de înfrățire a celor două orașe, precum și în realizarea exemplarului centru timișorean *Casa Faenza*, de asistență specializată pentru copiii autiști.

Un alt capitol semnificativ al anilor luați în analiză, acum, se referă la conferirea titlului de Doctor Honoris Causa unor marcante personalități italiene și românești: Lorenzo Renzi (Padova), Corrado Calabrò (Roma), Alexandru Niculescu (Udine și Paris), Teresa Ferro (Udine), Riccardo Campa (Siena), Bruno Mazzoni (Pisa), care au contribuit concret la ridicarea calitativă a predării limbii, literaturii și civilizației italiene la Universitatea de Vest din Timișoara, respectiv, a limbii și literaturii române în Italia. Profesorul Riccardo Campa a conferențiat și ținut lecții inclusiv la Universitatea *Politehnica* din Timișoara.

Momente emoționante au fost reprezentate de ceremoniile de acordare a înaltului titlu menționat unor personalități semnificative ale vieții publice italiene: Dott.ssa Maria Romana De Gasperi și profesorul universitar și omul de stat Romano Prodi.

În prezent, Italienistica din UVT are – cum lesne se poate desluși – nevoie de sprijin constant, spre a atinge standarde calitative superioare, întrucât în celelalte universități timișorene limba lui Dante nu mai este predată. Credem că acest lucru se poate realiza, inclusiv prin participarea studenților și a cadrelor didactice la seratele *Dante Alighieri*, aflate în plină a 27-a stagiune consecutivă, – evenimente realizate cu participarea unor prestigioase personalități academice și artistice românești și străine – manifestările fiind găzduite, în mod constant, de librăria *Esotera*, însă și în alte spații consacrate precum Sala Senatului Universității *Politehnica*, Sala *Orpheum* a Facultății de Muzică și Teatru, Sala Barocă a Muzeului de Artă, Foaierul Filarmonicii *Banatul*, Sala festivă a Centrului *Adam Müller Guttenbrunn* și din Italia.

În final, auspiciul venit spre noi de la străbuni: *Excelsior!*

VIORICA BĂLTEANU
Cavaler al Republicii Italiene pentru merite culturale

BDD-A28392 © 2017 Editura Mirton; Editura Amphora
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:57:39 UTC)